

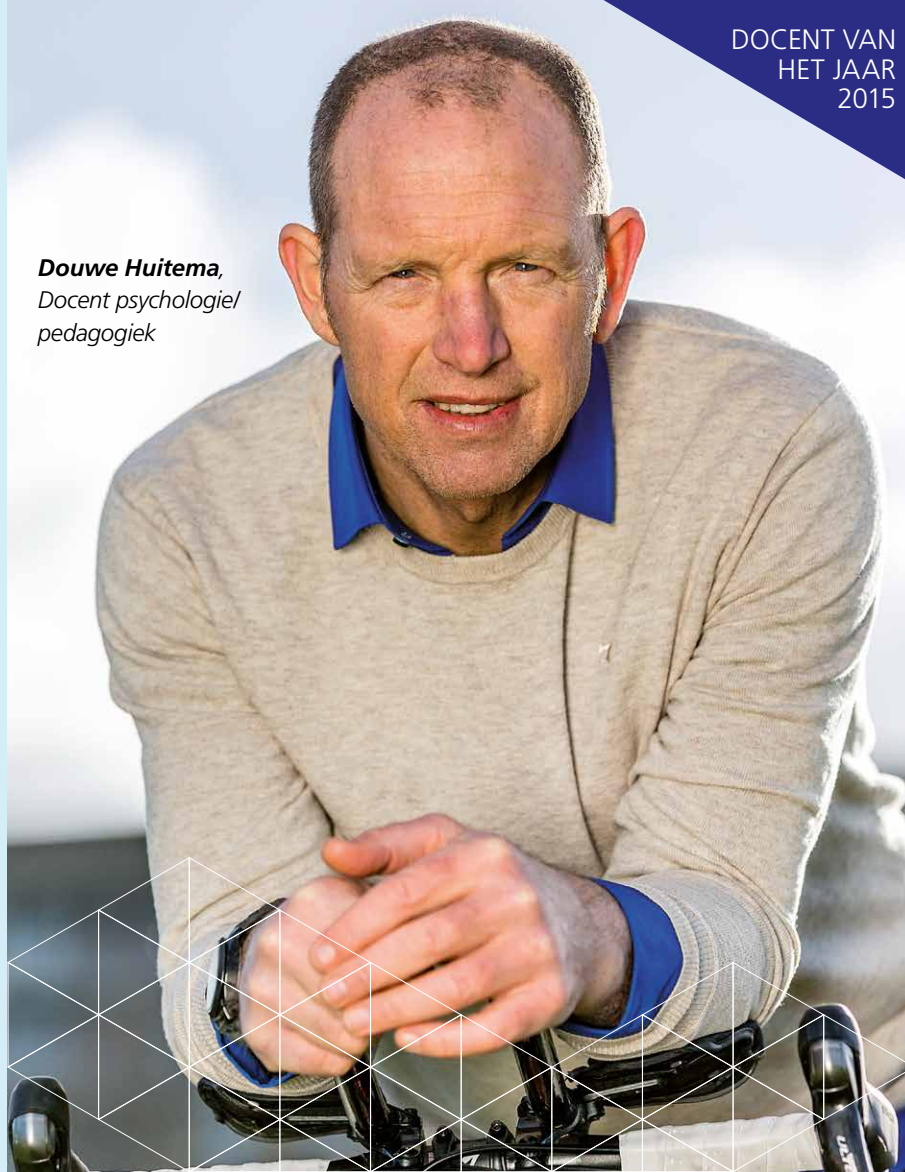
ALO IN BEWEGING

De drie G's | 100% overtuigd van onderzoek | Douwe Huitema aan het woord | Van machocultuur naar ruimte voor emoties | Bijzondere stages | Het hart op de goede plek

INHOUDSOPGAVE

- 2 Aan het woord...
- 3 De drie G's
- 5 De gymdocent staat aan de basis
- 6 100% overtuigd van onderzoek
- 8 Hartpatiënten krijgen sportplan
- 10 Bijzondere stages
- 11 Van machocultuur naar ruimte voor emoties
- 12 Het hart op de goede plek
- 14 De boel in de gaten houden

Douwe Huitema,
*Docent psychologie/
pedagogiek*

ALO EERT KEMKERS EN DIJKSTRA

Op donderdag 22 mei 2014 heeft de ALO Gerard Kemkers en Herbert Dijkstra geëerd voor hun bijdragen aan de sport (schaatsen) en de sportjournalistiek (NOS). Gerard is, na zijn schaats- en coachcarrière, nu manager Performance Center bij de voetbalclub FC Groningen. Herbert heeft zowel aan de Olympische winterspelen (schaatsen) als de zomerspelen (wielrennen) meegedaan.

Gerard en Herbert hebben in 1990-1994 de ALO gedaan en afgerond.

AAN HET WOORD...

Douwe Huitema is 54 jaar en heeft een drukke agenda: een full-time functie als docent psychologie/pedagogiek en daarbij verschillende andere taken zoals het runnen van het stagebureau (samen met Ton de Ruijter), onderzoeksbegeleiding en het coördineren van de minor Special Needs. Hij coacht en begeleidt studenten en staat hen bij met raad en daad. Hij noemt studenten steevast 'startende docenten' en is enthousiast over de psyche van de ALO. "Het draait hier als een tierelier!"

"Bijna alle docenten hebben zelf op de ALO gezeten, ik ook. We weten allemaal hoe het is als student. Wat die periode met je doet. Maar we denken er wel eens te licht over. We zijn dan bezig met rendement van de studenten of het cijfergemiddelde. Maar de ALO doet veel meer met onze startende docenten. Het is de kunst om ons te verplaatsen in jongeren van die leeftijd. In het docententeam werken we er onderling hard aan, met als grote verbinder onze eigen geschiedenis als student. We snappen dat 'onze jonkies' net van de middelbare school komen en eigenlijk meer bezig zijn met zichzelf dan met de verzorgende taak voor anderen. Daar proberen we ruimte voor te maken, zodat de student zichzelf kan ontwikkelen in die rol. Als docent blijf ik me, dankzij de studenten, ook continu ontwikkelen, hoe lang ik hier ook zit. En mijn inlevingsvermogen is enorm gegroeid sinds mijn eigen kinderen de leeftijd van onze ALO'ers hebben bereikt."

"Ik houd mijn studenten graag een spiegel voor. Individueel en in het groepsproces. Ik ben niet benauwd om eigenschappen, goed en slecht, te benoemen. De studenten uit hun HAVO/VWO rol te trekken. Zij hebben er immers zelf voor gekozen om dit vak te gaan doen. Daar hoort dit ook bij; contact leren maken, je kop boven het maaiveld uitsteken en accepteren dat klasgenoten dat ook doen. Die sociale relaties, de waarneming en analyse daarvan én de link met mijn eigen studietijd, maken het voor mij elke dag een feest. De ALO houdt je fit en jong, ook al ben je in de vijftig. Als je maar openstaat voor verandering. Als student, maar zeker ook als docent. Zo helpen we elkaar een kloof te overbruggen, dát is de psyche van de ALO."

DE DRIE G'S

ALO DIK GESLAAGD VOOR ACCREDITATIE

Met zes man sterk kwamen ze langs. Ze woonden colleges bij, praatten her en der met docenten en studenten, interviewden het Management Team (MT), de Examencommissie, de Opleidingscommissie, alumni, stagebegeleiders en controleerden de archieven. In oktober 2014 legde de ALO twee dagen lang een examen af. De beoordeling van de accreditatiecommissie was vrij uitzonderlijk: 3 G's – goed, goed en nog eens goed!

Opleidingsmanager Hans Mackaaij glimt van trots als hij vertelt over de accreditatie. "Mooi hè?" Hij zit aan tafel bij het licht van het raam en de twinkeling in zijn ogen valt extra op. "Zeker sinds 2008 is het heel belangrijk om aan te kunnen tonen dat het onderwijs echt diplomavaardig is. We hebben hier anderhalf jaar lang hard voor gewerkt. Eerst met het MT en het curriculumbureau, vanaf september ook met alle docenten."

UITVENTEN WAT GOED GAAT

De opleiding werd getoetst op drie standaarden. Als eerste de positionering en uitstraling van de opleiding, visie en eindkwalificaties qua inhoud, niveau en oriëntatie. Als tweede de vormgeving van het curriculum en als derde de borging van het eindniveau en de kwaliteit van toetsing. Met een vloeiende beweging maakt hij zijn bril schoon, terwijl hij vertelt over de voorbereidingen: "We hebben heel duidelijk in kaart gebracht wat we hier doen, waarom we het doen en hoe we het doen. We ontdekten dat een heleboel zaken

al echt goed gaan. Dat is heel waardevol geweest. Kregen we ook als leerpunt van de commissie mee: beter uitventen wat er goed gaat op de opleiding, als belangrijk onderdeel van de PR." Een andere aanbeveling van de accreditatiecommissie is het scala aan afstudeeronderwerpen betekenisvoller te maken. "Niet alleen wetenschappelijke verantwoording, maar ook een vertaling maken naar de pedagogische praktijk."

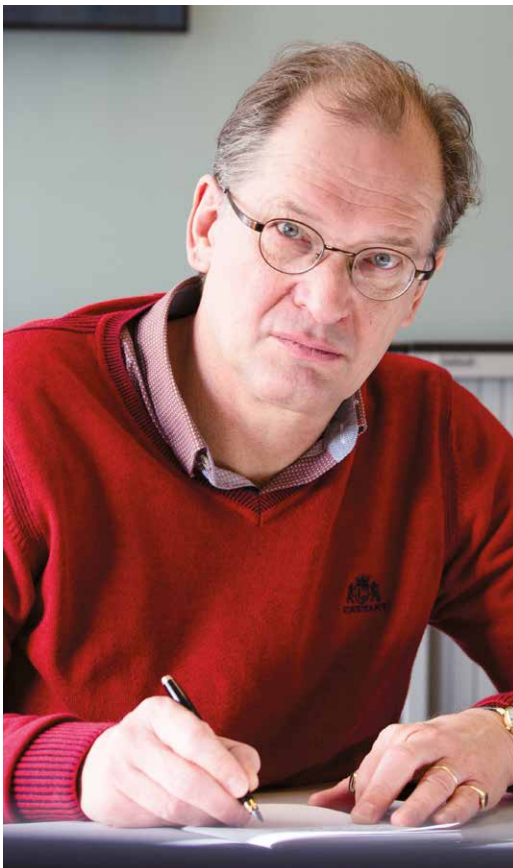
VERLICHTING STUDIELAST

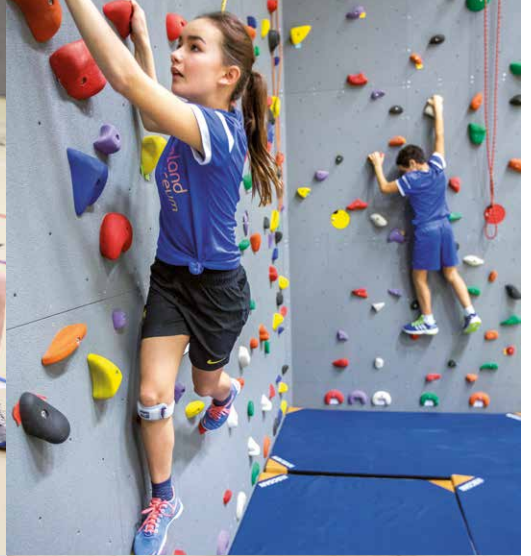
Hans noteert het nog maar een keer met zijn ouderwetse vulpen. "Dus daar gaan we mee aan de slag. En buiten de accreditatie om, hebben we zelf nog de volgende doelen: we willen werken aan een verlichting van de studielast, want studenten kunnen hier 240 punten verdienen, maar de opleiding is veel zwaarder. En met een nog beter selectiebeleid brengen we het aantal studenten terug en

beperken we de uitval in het eerste jaar." Genoeg te doen, maar eerst geniet hij nog even van drie maal 'Goed', de hoogste haalbare score.

”GOED, GOED EN NOG EENS GOED

HANS MACKAAIJ OPLEIDINGSMANAGER

DE GYMDOCENT STAAT AAN DE BASIS

De overtuiging is er: "Te weinig bewegingsonderwijs, vooral voor de jongste leeftijdsgroepen, kan bij een deel van de scholieren leiden tot achterstanden in vaardigheid en deelnamebekwaamheid die op latere leeftijd moeilijk kunnen worden ingehaald." De Rapportage Sport 2014 van het Sociaal Cultureel Planbureau concludeert dit op basis van diverse onderzoeken. "Eerder en beter bewegingsonderwijs zou kansen en meer gelijkheid kunnen genereren, maar ook leerachterstanden sneller kunnen opsporen."

VAKDOCENTEN

Fantastisch dat deze conclusies worden getrokken! En dat het doorklinkt in het beleid van de huidige staatssecretaris Sander Dekker (OCW). Met het 'Plan van aanpak bewegingsonderwijs' laat hij zien hoe hij wil realiseren dat in 2017 alle basisscholen minimaal twee uur per week Lichamelijke Opvoeding (LO) geven. Door een vakleerkracht bovendien. Welke rol spelen docenten Lichamelijke Opvoeding eigenlijk hierin? Hoe kunnen wij aangeven dat het bewegingsonderwijs bij ons in goede handen is? Misschien is verantwoord werken met bijvoorbeeld 'Gympedia', met 'wiki-gym' een stap in de goede richting.

REGISTERLERAAR.NL

Ook registerleraar.nl gaat ongetwijfeld een belangrijke rol spelen. Het is een beroepsregister van, voor en door leraren in het primair, voortgezet, speciaal en middelbaar beroepsonderwijs. Door zich te laten registreren tonen leraren dat ze werken aan hun deskundigheidsbevordering en dat ze actief handelen met

betrekking tot hun eigen professionele ontwikkeling. Leerlingen, ouders, collega's en schoolleiding kunnen vertrouwen op jouw kwaliteit als registerleraar. Het lerarenregister wordt mogelijk in 2017 voor elke leraar verplicht. Professionalisering krijgt daarmee een centrale plek binnen het onderwijs.

EEN LEVEN LANG LEREN

Ook de KVLO en alle ALO's werken samen met studenten aan een kwaliteitsimpuls voor de Lichamelijke Opvoeding (KWALO-traject). Rechten en plichten komen beter in balans. De ALO Amsterdam werkt samen met de stagescholen (de opleidingsscholen en de samenwerkingscholen) aan de professionalisering van stage, onderzoek en onderwijs. En aan vakleerkrachten blijven we nascholingen bieden (www.hva.nl/kik). Met telkens hetzelfde doel voor ogen: een leven lang leren.

Ton de Ruijter
Coördinator stagebureau ALO Amsterdam

100% OVERTUIGD VAN ONDERZOEK

Het belang van onderzoek op de ALO groeit. We leggen de visie van de lector en van de opleidingsmanager naast elkaar. Wat levert het op?

VISIE VAN DE LECTOR

Huub Toussaint, lector Bewegingswetenschappen, stond aan de wieg van het lectoraat van de ALO. Nu, twaalf jaar later, is het onderzoek stevig verankerd in het onderwijs. Hij is een onderzoeker in hart en nieren. Een man die wil meten en weten. Doet liever geen uitspraken voordat de inhoud onomstotelijk vaststaat. En dat is precies wat het lectoraat doet: bewijzen leveren.

“In het begin deden we ‘iets’ aan onderzoek, meer was het niet. Nu ligt er een complete onderzoekslijn die samenhangt met een onderwijslijn ‘onderzoek’. Niet omdat het moet, maar omdat we geloven dat we met onderzoeksmethodieken een ‘toolkit’ meegeven aan gymdocenten, waarmee zij kunnen toetsen en verder ontwikkelen. Feedback loops noemen we het: je meet de leerwinst van het bewegingsonderwijs, je gebruikt de inzichten om verder te ontwikkelen en je meet weer.” De huidige studenten worden voorzien van kennis en technieken waarmee ze de problematiek van bewegingsarmoede en obesitas op een moderne manier kunnen begeleiden. “Want onderzoek wijst uit dat bewegen en goede voeding bijdragen aan een goede gezondheid, een betere sociale ontwikkeling en een betere cognitieve ontwikkeling. Laten we de kinderen in het basisonderwijs gelijk goed leren bewegen, dat werkt een leven lang door!”

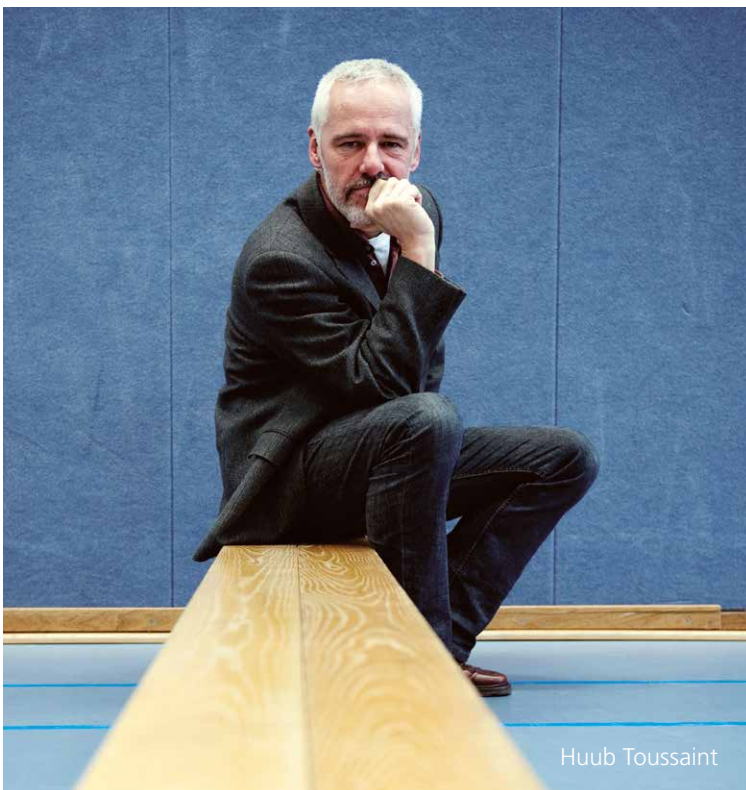
Vroeger kregen studenten alleen in het derde jaar onderzoeksmethodiek. Nu is de onderwijslijn ‘onderzoek’ onderdeel van het eerste tot het laatste jaar. Een beetje trots vertelt Toussaint dat tijdens de accreditatie in 2014 bleek dat deze ALO zeer hoog scoort op ‘onderzoek’ als onderdeel van het curriculum. “Het draagt blijkbaar echt bij aan een hoog niveau van afstuderen.”

VISIE VAN DE MANAGER

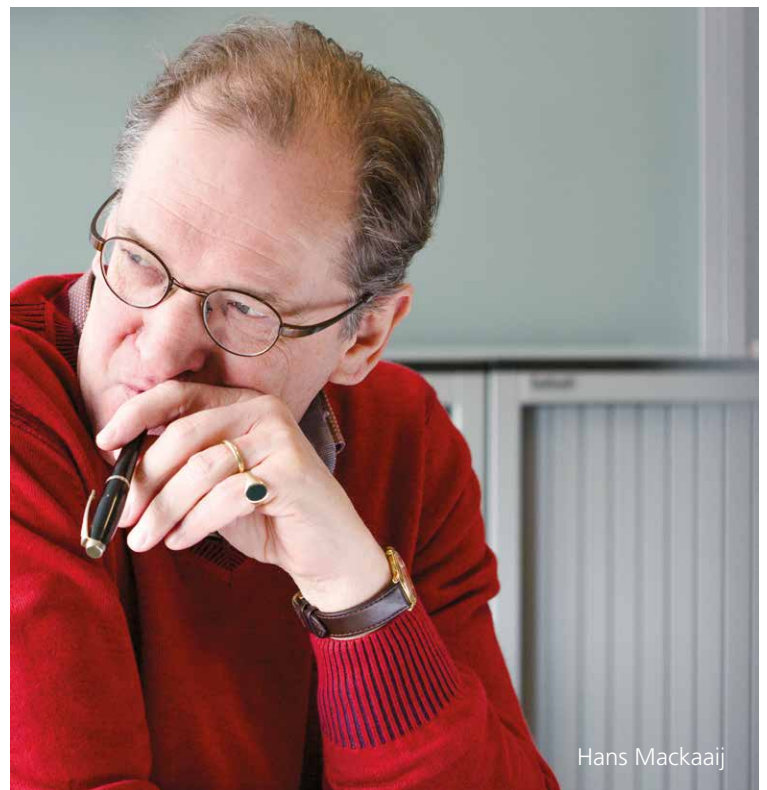
Ook opleidingsmanager Hans Mackaaij is 100% overtuigd van het belang van onderzoek voor de opleiding: “Wij roepen al jaren dat bewegen en sport goed is voor het welbevinden, de persoonlijke ontwikkeling en de gezondheid. Door onderzoek te doen kunnen we ook echt bewijzen dat dit zo is. Bovendien weten we nu welke kennis en vaardigheden we de studenten moeten meegeven, zodat zij kinderen en volwassenen kunnen begeleiden in het gezond en verantwoord bewegen.” Tien jaar geleden was er binnen de opleiding nog de nodige scepsis over het doen van onderzoek op een hbo-opleiding, maar nu is er geen twijfel meer over het nut.

“Het groeiende aandeel van onderzoek in het curriculum zorgt af en toe wel voor een ingewikkelde puzzel voor het management. Studenten verdienen er inmiddels 30 punten mee in vier jaar. Dat betekent dat de punten ergens anders af gaan en wat kies je dan? We proberen de ‘kostprijs’ zo laag mogelijk te houden door meerdere vakken te toetsen in één toets, er zijn goede combinaties denkbaar. En verder maken we het mogelijk dat een docent tijd kan vrijmaken voor de begeleiding van afstudeeronderzoeken.”

In de toekomst wordt het lectoraat nog sterker verbonden met de opleiding door de oprichting van een kenniskring; een groep docenten die de kennis uit onderzoeken toegankelijk gaat maken voor het onderwijs en het werkveld. “Want uiteindelijk moet onze onderzoekskennis belanden in het hoofd van de studenten. Zij zijn immers de professionals van de toekomst.”

Huub Toussaint

Hans Mackaaij

KINDEREN ÉN DOCENTEN IN BEWEGING OP HET SCHOOLPLEIN

Een mooi voorbeeld van hoe onderzoek in de praktijk wordt gebracht, is 'PLAYgrounds' van onderzoeksmedewerker en opleidingsdocent Mirka Janssen. Zij promoveerde in november 2014 op een onderzoek naar het bewegen van kinderen op het schoolplein en mogelijke verbeteringen daarvan.

"De hoeveelheid beweging van kinderen blijkt te verdubbelen als ze op het schoolplein worden gestimuleerd tot actief meespelen!" Janssen is verheugd over de uitkomsten van het onderzoek. PLAYgrounds biedt een heel pakket aan maatregelen, waardoor kinderen op het schoolplein meer in beweging komen. Zo wordt het schoolplein met gekleurde lijnen in speelvakken ingedeeld, waarin verschillende spellen worden gespeeld. Het buitenspeelrooster wordt aangepast, waardoor niet alle kinderen tegelijk op het plein zijn. Leerkrachten doen actief mee in de begeleiding van de spellen, die tijdens de gymles al zijn geïntroduceerd.

Een jaar lang werd het programma op maat aangeboden op vier scholen, onder begeleiding van ALO-studenten. Op vier controle-scholen werd het programma niet uitgevoerd. De beginsituatie op alle scholen was vergelijkbaar: slechts 38,7% van de kinderen bewoog voldoende¹ op school. Na het jaar bleek dat op de PLAYgroundsscholen 77,3% van de kinderen voldoende beweegt. Janssen: "Daarnaast is er ook voor meer kinderen meer plezier in bewegen. Met name voor kinderen die uit zichzelf niet zo actief zijn, vaak oudere meisjes en zwakkere bewegers." Een actieve rol van docenten blijkt cruciaal, want hoe meer zij organiseren en enthousiasmeren, hoe meer de kinderen in beweging komen. "En ook na de pauze is er winst, want de kinderen zijn makkelijker rustig te krijgen in de klas." Het programma is inmiddels opgenomen in het Jump-in programma in Amsterdam en het Lekker Fit! programma in Rotterdam. Wellicht volgen meer steden!

Meer informatie over PLAYgrounds bij Mirka Janssen:
m.janssen@hva.nl

¹ *Voldoende bewegen = op matig intensief niveau minimaal 1 uur per dag (Nederlandse Norm Gezond Bewegen)*

Mirka Janssen

WINNARES V&W
VOLKSGEZOND-
HEIDSPRIJS
2015

ALO-promovendi door de jaren heen

Promovendus	Onderzoek	Promotie
Hilde Bax	De samenleving over de kwaliteit van bewegen & sport op school	December 2010
Wim van Lier	Visual perception and action in golf putting	December 2011
Mirka Janssen	Playground alterations in primary schools for the promotion of physical activity in 4 to 12 year old children	November 2014
Tim van Kernebeek	Bepaling motorische ontwikkeling van kinderen in het primair onderwijs	Verwacht in 2017
Huib van der Kop	SALVO project: het stimuleren actieve leefstijl bij VMBO leerlingen	Verwacht in 2018
Antoine de Schipper	Beter leren bewegen in het primair onderwijs	Verwacht in 2018

HARTPATIËNTEN KRIJGEN SPORTPLAN

Er hangt een gezellige sfeer in de sportzaal, de hartpatiënten die vandaag komen trainen lopen allemaal een stapje harder. Voor Lise? "Het zou goed kunnen, want met haar enthousiasme en motivatie krijgt ze menig patiënt in beweging."

"Ik mis haar zo!" Dineke Kroon, stagebegeleider en fysiotherapeut in het VUmc, zucht terwijl ze naar een lachende Lise Moolenaar kijkt die met een hartpatiënt aan het trainen is op de fiets. Vijf maanden lang was zij een extra kracht op de afdeling hematologie en de hartrevalidatie. Een week na afronding is ze nog eenmaal terug om te vertellen over haar bijzondere stage. "Ze is ontwapenend, complimenteus en kijkt heel goed naar de persoon in plaats van naar de ziekte." De fysiotherapeut volgde haar pupil nauwgezet. "Voordat ze een bewegplan kon opstellen moest ze een hoop medische kennis opdoen, verslagen van dag-, avond-, en nachtdiensten leren interpreteren. Maar ze was zo vlot en zelfstandig in haar werk! Ze heeft zelfs voor onze groep fysiotherapeuten een presentatie gegeven over stamceltransplantatie en bypassoperaties. Dat is lef hebben."

KRACHTHONK

Lise: "Doordat ik boventalig was, kreeg ik alle ruimte om mee te kijken en te leren. In het krachthonk van de hematologie kon ik zelf aan de slag. Daar begeleidde ik zelfstandig patiënten, nadat ik het programma met Dineke had afgestemd." Het krachthonk blijkt een afgesloten ruimte, vrij van infectiegevaar, waar met name leukemiepatiënten trainen. "Elke dag is het sportschema weer afhankelijk van hb-waarden, rode bloedlichaampjes en de hoeveelheid medicatie. De belastbaarheid wordt per moment bepaald," vertelt Dineke. "Ze heeft ontzettend goed leren omgaan met beperkingen en leren improviseren. Als het sporten in het krachthonk niet ging, dan deed ze oefeningen met de patiënt op bed."

MINOR 'PARAMEDISCHE ZORG'

EMOTIONELE ERVARING

Eén hartpatiënt loopt fanatiek te basketballen, Lise moet hem bijna een beetje afremmen. Hij komt tweemaal in de week poliklinisch revalideren en moet het volgens zijn sportplan rustig aan opbouwen. Hij hijgt even uit op een matje en Lise gaat verder met een andere patiënt die oefeningen op de step doet. "Hier bij hartrevalidatie werk je vaak samen met de patiënt aan de opbouw. De meesten hebben een hartoperatie gehad en zijn weer op de weg terug. Bij hematologie is het andere koek. Daar liggen vaak doodzieke patiënten, van wie we soms ook afscheid moeten nemen. Ik ben goed begeleid en vaak ook beschermd. Ik kreeg vooral de sterkste patiënten en als ik toch met verlies te maken kreeg, dan kon ik er goed over praten." Dineke knikt: "Rouwbegeleiding is heel belangrijk in het ziekenhuis. Je leert hier niet alleen maar vakinhoudelijke zaken, het is ook een belangrijk psychosociaal leerproces. Wij laten onze stagiaires deze emotionele ervaringen niet in hun eentje verwerken!"

Lise Moolenaar (21 jaar) volgt aan de ALO de minor Paramedische Zorg en wilde een brede ervaring opdoen tijdens haar stage. Er zijn slechts dertien studenten die deze minor doen en de meesten lopen stage in een fysiotherapiepraktijk. Lise koos voor het VU ziekenhuis in Amsterdam en liep mee met een groep fysiotherapeuten die kankerpatiënten en hartpatiënten helpen met bewegen en revalideren.

Inmiddels zit de stage er dus op. Dineke hoopt op een nieuwe stagiaire, al is Lise wel een beetje onvervangbaar. Inmiddels is deze voortvarende vierdejaars al met haar afstudeerstage begonnen en daarna gaat ze acht maanden reizen. En als ze terugkomt gaat ze waarschijnlijk eerst verder studeren, maar: "Uiteindelijk ga ik in een ziekenhuis werken."

BIJZONDERE STAGES

EEN SMILEY IN SPECIAAL ONDERWIJS

Op de muur in de gymzaal staan drie smiley's: een blije, een boze en een neutrale. Aan het einde van de les mogen de kinderen de smiley aantikken die het beste weergeeft hoe de les voor hen is verlopen.

Het wordt toegepast door Steven Mauw (30 jaar), vakdocent bewegingsonderwijs van SBO de Kans. Dit jaar wordt Steven ondersteund door ALO-stagiaire Iris Fopma (23 jaar) bij het geven van gymlessen aan kinderen met gedrags- of taalproblemen, een laag IQ of aan moeilijk lerende kinderen. Hun gezamenlijke doel is plezier in bewegen en succesbeleving voor ieder kind.

Steven heeft, na eerst drie jaar alleen maar onderwijservaring, sinds vorig jaar gekozen voor het begeleiden van stagiaires. "Het is een soort lesgeven. Ik kijk graag naar het leerproces van stagiaires. Ik zie zoveel gebeuren!" Iris volgt op de ALO de minor Special Needs en geeft op De Kans in Amsterdam twee dagen in de week gymlessen aan de onderbouw. Ze heeft het getroffen met Steven, want: "Ik mocht al heel snel zelfstandig handelen, bijvoorbeeld bij het oplossen van conflicten met of tussen leerlingen. Door de coaching van Steven en door de supervisie-uren op school groei ik heel snel in mijn rol als gymdocent."

Steven: "Iris heeft het ook aan haar eigen initiatief te danken hoor, ze dwingt het af, doordat ze zich heel professioneel opstelt." Ze vormen een goed team: hij maakt de jaarplanning en zij bereidt de lessen voor, die ze vervolgens samen bespreken. En er wordt veel gelachen! Deze twee bezorgen elkaar en de kinderen zeker een blije smiley.

ÉÉN KLOMP ERVARING

Hij werkt het liefst met derde- of vierdejaars ALO-stagiaires, want gymlessen geven aan zijn leerlingen vergt de nodige ervaring. Jos Tromp, 62 jaar en een oude rot in het vak, geeft al bijna 40 jaar gymlessen op het Trias VMBO in Krommenie: 1.700 leerlingen, 16 sportdocenten en plaats voor 6 stagiaires per jaar.

Jos heeft veel leerlingen en stagiaires voorbij zien komen en heeft daar hilarische verhalen bij. "Vroeger noemden ze mij 'Klomp' (in plaats van Tromp) en plakten mijn auto vol met klomp-dropjes. Een clubje leerlingen kwam regelmatig bij ons thuis op bezoek. Dat kan nu echt niet meer. Leerlingen zijn veel individualistischer. Daarnaast is lesgeven nu ook echt anders, leerlingen lijken meer bagage bij zich te hebben."

Hij geeft les aan de bovenbouw, vooral jongens van de richting techniek. "Het moet snel, simpel en gaaf zijn, dan krijg ik de jongens wel mee." Hij geniet van zijn rol als stagebegeleider. Dan bekijkt hij zijn leerlingen vanaf de zijlijn en geeft de stagiaire alle ruimte om zich te ontwikkelen in de les. Hij beoordeelt vooral op gedrag, nooit op de persoon en haalt graag het beste in mensen naar boven.

Per september 2015 is hij 'sportleraar af', maar hij gaat des te meer bewegen: golfen, fietsen en wandelen. Jos zou graag na een lange wandeltocht op een dag aankomen in Santiago de Compostela (lange afstandswandelroute van Frankrijk naar Spanje, red.).

VAN MACHOCULTUUR NAAR RUIMTE VOOR EMOTIES

Johan en Marjan. Allebei docent en 65 jaar. In de zomer van 2015 gaan zij allebei met pensioen. Op de dag van het interview dragen ze allebei een coltrui; hij een oranje, zij een blauwe. Het was niet afgesproken! Hier spreken twee bevlogen docenten die met een glimlach terugkijken op 30 turbulente jaren aan de ALO.

Toen: was de ALO een kleine, zelfstandige opleiding met zo'n 450 studenten.

Nu: is de ALO onderdeel van een domein van de overkoepelende HvA met bijna tweemaal zoveel studenten.

Toen: was er het leerstof jaarklassensysteem. Je deed eindexamen over de lesstof van vier jaar en gaf een examenles waarop je beoordeeld werd. Het moment waarop alles samenviel, althans bij een deel van de studenten.

Nu: is er modulair onderwijs. Elk vak ('onderwijseenheid') wordt na een onderwijsblok afgesloten met een praktische of theoretische toets. Er wordt gestreefd naar meer integratie van vakken en de opleiding wordt op 'trendy' wijze afgesloten met een eindassessment.

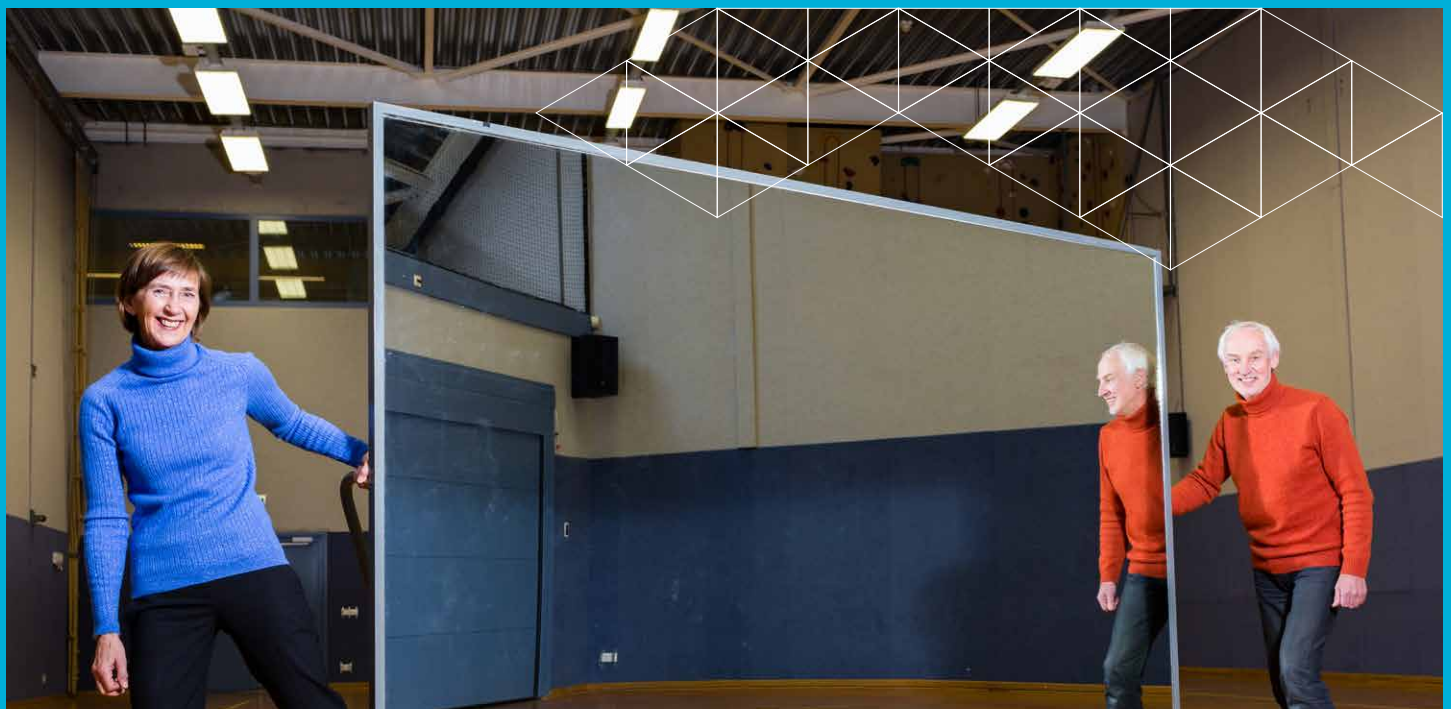
Toen: was er een vrij autoritair rectoraat. Er werd top-down gestuurd en van brede onderwijsontwikkeling was nauwelijks sprake. Er was veel ruimte voor hobbyisme.

Nu: is er een transparant opererend managementteam met een opleidingsmanager en een separaat functionerende examencommissie die de kwaliteit van het onderwijs en het niveau van afstuderen bewaakt. Docenten hebben – weliswaar binnen strakke kaders – veel invloed op het curriculum middels docententeams met teamleiders.

Toen: heerste er onder de studenten een behoorlijke machocultuur. Gevoelens werden met name onder mannelijke studenten nauwelijks onder woorden gebracht.

Nu: verblikken of verblozen studenten tijdens supervisie niet bij het uiten en benoemen van emoties of gedachten.

Onveranderd: de dynamiek binnen de opleiding. Het gebouw bruist nog steeds door altijd bewegende studenten, door de open inijk in praktijkzalen, door pianospel in de gang... Bewegen verbindt nog steeds individuen in de groep. Het is en blijft een mooie opleiding en werkplek!

MARJAN VEENIS

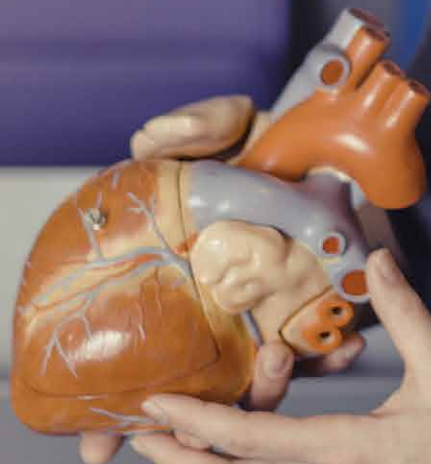
30 jaar lang ALO-docent. Gaf psychologie, pedagogiek en practicum sociale vaardigheden en was de laatste jaren supervisor van eindejaarsstudenten. Houdt van tennis en lezen en is liefhebber van opera, muziek, natuur en museumbezoek. Wil meer pianospelen en gaat een schildercursus volgen. En ze staat al ingepland voor een tennis-trainingstage in Portugal.

JOHAN DE BRUIJNE

35 jaar lang ALO-docent. Gaf fysiologie en is de laatste jaren voorzitter van de examencommissie. Houdt van fietsen en schaatsen en is liefhebber van moderne dans en jazz. Gaat straks meer tijd besteden aan zijn kleinkinderen en aan andere, blikverruimende activiteiten zoals museumbezoek. Maar niet voordat hij zijn duikbrevet heeft behaald.

HET HART OP DE GOEDE PLEK

Ze weet al vanaf haar vierde dat ze ALO-bloed heeft. Haar vader was docent lichamelijke opvoeding, zij werd het automatisch ook. Maar wel met een extra studie Bewegingswetenschappen aan de VU in haar bagage. In 2005 werd ze docent Bewegingswetenschappen en sindsdien geeft ze meerdere theoretische vakken.

De studenten zijn eensgezind over Marije. "Ze is lief en betrokken" en "ze maakt haar lessen interactief en interessant." En dat is knap, want ze geeft vakken die voor velen – want niet in de gymzaal – het moeilijkst zijn, het struikelblok voor sommigen. Ze geeft bijvoorbeeld fysiologie, neurofysiologie, inspanningsfysiologie en motorisch leren. "Ik snap dat studenten in eerste instantie niet altijd begrijpen waarom ze zo veel over het lichaam moeten weten. Maar als ik duidelijk heb gemaakt dat je alleen dan het juiste belastingsniveau kunt kiezen voor kinderen, accurate trainingsschema's kunt maken en aandoeningen kunt herkennen, staan ze meer open voor deze leerstof."

Ze geeft dus pittige vakken, maar de studenten zijn het er unaniem over eens dat Marije er alles aan doet om het zo duidelijk mogelijk te brengen. Daarbij is haar personal touch en de – mede door haar ontwikkelde – nieuwe leerlijn, erg belangrijk. "Ik geef de ene week een hoorcollege en de week daarop een werkcollege met praktische opdrachten of een practicum. We willen graag duidelijk maken waarom onze vakken belangrijk zijn en het ook tastbaar maken. Als ik in de collegezaal uitleg hoe bloeddruk werkt dan gaan we dat de week er op ook testen. Door het toe te passen is het geen droge stof meer. Ik ben zelf erg enthousiast over deze leerlijn, omdat de stof meer gaat 'leven'.

Daarnaast is er tijdens de practica wat meer ruimte voor persoonlijk contact in tegenstelling tot de hoorcolleges. Hier kan ik de studenten bedienen die wat meer willen doen, dat vind ik zelf wel erg fijn."

Marije is opvallend populair, ondanks dat ze geen sportieve praktijkvakken geeft. Lachend: "De reden waarom ze me waarschijnlijk lief vinden, is omdat ik altijd wel beschikbaar ben om iets extra uit te leggen en een luisterend oor heb voor alle studenten. Soms is dat niet handig voor mijn eigen agenda, maar het valt misschien wel op."

EMMA VAN KESTEREN
(21, tweedejaars)

Heeft een grote behoefte aan zelfstandigheid en vond dat door te gaan wonen in Amsterdam. Kwam via een lange weg langs het VMBO en het CIOS op de ALO en is nog lang niet uitgeleerd. Trots weet ze exact wat ze wil: lesgeven op het CIOS. "Omdat een aantal docenten daar mijn voorbeeld zijn."

MARIJE OVER EMMA

"Superlieve en betrokken klassenvertegenwoordiger. Organiseert voor andere leerlingen dat ze samen kunnen studeren. Vindt mijn vak wel erg moeilijk, maar doet enorm haar best. Ze weet dat ze naar het CIOS wil, maar ik hoop toch dat ze ook het basisonderwijs eens goed bekijkt. Daar past ze goed tussen, omdat ze kijkt naar de individuele leerling."

EMMA OVER MARIJE

"Een onwijs slimme vrouw. Weet exact waar ze het over heeft, waardoor je graag naar haar luistert. Geeft veel goede voorbeelden en weet daardoor complexe onderwerpen heel simpel te maken. Ze maakt een moeilijk vak toegankelijker voor iedereen. Daarom verbaast het me niets dat ze zo populair is."

DENNIS ZWAGERMAN
(22, tweedejaars)

Droomt om echt in de voetballerij terecht te komen. Zit daar zelfs al een beetje. Trainer Coach 3 (TC3) in de pocket en trainer bij AZ & AFC '34. Passie voor lesgeven, maar wel in combinatie met voetbal. Wordt erg geïnspireerd door die andere ALO'ers met passie voor voetbal. "Van Gaals visie en wil om succes te behalen is fantastisch."

MARIJE OVER DENNIS

"Dennis zit altijd vooraan en stelt heel veel vragen. Vrolijke jongen, die alles wat ik vertel in een voetbalcontext weet te plaatsen, om dat vervolgens op het trainingsveld toe te passen. Ik krijg altijd ook een update van hoe dat werkte. Hij gaat dus al heel erg de diepte in. Hij is zeer leergierig en probeert alles uit de opleiding te halen."

DENNIS OVER MARIJE

"Ze heeft passie voor haar vak en is altijd bezig met ontwikkeling van de lessen. Ze zijn erg inspirerend, ik volg ze met plezier. Duidelijk, leuk, informatief en boeiend! Deze vakken voegen zeker iets toe aan onze bagage straks. 't Is niet altijd gemakkelijk, maar met een goede docent als Marije, komt het wel goed!"

ROMI TIJMERSMA
(20, derdejaars)

Kreeg op school gymles van Marije toen ze 12 was. Heeft twijfels of ze zelf gymjuf wil worden en neigt meer richting de (ortho)pedagogische, psychologische kant. Ze is gek op kinderen en wil straks graag met hen werken. "Ik heb liever een veilig pedagogisch klimaat in mijn klas, dan dat mijn leerlingen technisch goed kunnen volleyballen."

MARIJE OVER ROMI

"Ze kon alles toen ik haar als brugklasser had. Ze is een echte 'spring in 't veld', eigenwijs en altijd met duizend dingen tegelijk bezig, zoals de AORTA (studentenvereniging van de ALO, red.) en de domeinraad. Ze heeft altijd haar woordje klaar en haalt alles vrij makkelijk."

ROMI OVER MARIJE

"Lief! Als ik met haar praat, dan heb ik het gevoel dat het een collega is, in plaats van mijn docent. Ze weet ons ALO'ers goed te triggeren, want we dromen natuurlijk snel weg. Erg fijn vind ik het persoonlijke contact en dat we zelf dingen ontdekken in plaats van alleen maar informatie binnenkrijgen. Ze heeft volgens mij niet eens door hoeveel ze voor studenten betekent."

DE BOEL IN DE GATEN HOUDEN

Een onafhankelijke commissie die adviseert over de kwaliteit van de opleiding en 'de boel' voor de studenten een beetje in de gaten houdt. Dat is de Opleidingscommissie, de OC. We spreken alle leden van de commissie 2014-2015 over hun bijdrage aan de ALO.

Waar heeft de OC zeggenschap over?

"Als hoofdtaak van de OC inventariseren wij problemen van studenten en geven hierover passend advies aan het Management Team (MT) of de Examencommissie (EC). Verder zijn we verantwoordelijk voor de organisatie van de HAVO 5-dagen (voorlichtingsdagen, red.) en voor de toekenning van studiepunten aan alle klassenvertegenwoordigers."

Jesper Smit. 24 jaar. Vierdejaars.

Penningmeester.

Hoe schakelen jullie tussen studenten en docenten?

"Studenten benaderen ons vooral persoonlijk. We hebben uit elk studiejaar een vertegenwoordiger in de commissie, dus daarmee staat de OC dichtbij alle studenten. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van onze Facebookpagina, waarop soms discussies losbarsten. Viermaal per jaar zitten we met een afvaardiging bij het MT aan tafel en tweemaal per jaar bij de EC."

Ike van der Zee. 21 jaar. Derdejaars.

Activiteitenorganisator.

Kun je een voorbeeld noemen van een OC-succes?

"Ik vind onze Facebookpagina een succes. We gebruiken het soms voor een poll, waarmee we meningen kunnen peilen. Maar het werkt ook verbindend; een student vraagt bijvoorbeeld om hulp bij een vak en vindt iemand die wil helpen. Studenten leren elkaar zo opzoeken en dat zorgt voor een goede werksfeer op de opleiding."

Anouschka Pieroelie. 18 jaar. Tweedejaars.

Verzorgt Communicatie/posters.

Anouschka verzorgt het OC-papier.

Wat is dat?

"Precies waarmee je het associeert. In de wc's hangen klemborden waarop wij met posters mededelingen vanuit de OC communiceren. Twee keer per blok maken we een nieuw OC-papier. Soms met praktische info over inschrijvingen voor tentamens, soms ook met grappige info, zoals kinderfoto's van leraren."

Jarmo Blom. 24 jaar. Eerstejaars.

Verantwoordelijk voor de PR.

v.l.n.r.: Klaas Boomars, Judith Schota, Hidde Krijger, Soray Breed, Ike van der Zee, Jesper Smit, Anouschka Pieroeli, Jarmo Blom en Leroy Oehlers

Voel je je serieus genomen door de opleiding?

"Jazeker voel ik dat, omdat we makkelijk naar docenten kunnen stappen en de drempel daarvoor erg laag is. Het is zelfs beter om het even persoonlijk te bespreken dan via een mailtje. De meeste docenten hebben ook deze opleiding gedaan, dus dat brengt ons allemaal dicht bij elkaar."

Hidde Krijger. 18 jaar. Tweedejaars. Communicatie/Social Media.

Jullie vergaderen acht keer per jaar, hoe wordt de agenda bepaald?

"Van te voren kunnen de OC-leden punten aandragen en een week voor de vergadering wordt de agenda definitief. De input is voor een deel afhankelijk van wat er speelt onder studenten. Soms worden we door docenten om een standpunt gevraagd en een enkele keer is er een gastspreker."

Leroy Oehlers. 22 jaar. Eerstejaars. Algemeen lid.

Hoe lang kun je in de OC zitten en gaat het goed samen met de studie?

"Je begint als OC-lid vaak in je eerste jaar en als het goed verloopt blijf je zitten tot en met je vierde jaar. Zo is elk jaar vertegenwoordigd en is er voldoende continuïteit in de OC. Het is prima te combineren met de studie. Als je een keer lessen mist, bijvoorbeeld voor de HAVO 5-dagen, dan valt het in overleg altijd weer in te halen."

Soraya Breed. 21 jaar. Vierdejaars. Notulist.

Wat brengt het OC-werk jullie?

"Wij kunnen iets voor de opleiding betekenen én het is superleerzaam. We mogen vergaderen met medewerkers op allerlei niveaus van de opleiding, zoals het management, de directeuren en de examencommissie. Verder krijgen we een studiepunt voor de cursus die we als OC-lid volgen en per blok ontvangen we een vergoeding."

Judith Schota. 21 jaar. Derdejaars. Voorzitter.

Wat is de rol van de docent in de OC?

"Ik ben gevraagd door de OC om mijn visie op OC onderwerpen te geven. Daarnaast is het handig dat ik vanuit het perspectief van de ALO-docent naar de situatie kan kijken, onderwerpen direct kunnen bespreken en zo sneller het gewenste resultaat bereiken."

Klaas Boomars. 31 jaar. ALO-docent. Sinds 2011 docent-lid.

Academie voor Lichamelijke Opvoeding

Dr. Meurerhuis
Dr. Meurerlaan 8
1067 SM Amsterdam
Tel 020-5953400
www.dbsv.hva.nl
www.hva.nl/alo

COLOFON Uitgave: Hogeschool van Amsterdam, Academie voor Lichamelijke Opvoeding, mei 2015 jaargang 5 | Eindredactie: Marjon Kluiters en Ton de Ruijter | Teksten en fotografiebegeleiding: Rian Lanenga en Gijs Hardeman | Fotografie: Eelco Hofstra, Marieke van der Heijden, Fred van Diem, Daimon Xanthopoulos | Vormgeving: Reclamestudio Sjeep | Druk: Opmeer B.V.

